

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Poloni, Societatis Jesu,
Praelectionum Theologicarvm Tomus**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Punctum Difficultatis 1. Quid tenendum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82973)

nò habentem, esse habentem omnia actu. Tum quia. Ex vi hujus doctrinæ sequitur, nullum omnino dominium convenire donanti: quia illud dominium est, quod haberet, si non donaret. Ergo, cum hæc conditio impleatur, transibitur jam in absolutum, nempe in non habere dominium; ad eum modum, quo legitime dico: si homo esset hircocervus, diceret identitatem hirci & cervi. Ergo cum non sit hircocervus, non dicit hanc identitatem. Et casu quo homo jam sit cervus, dicit hanc identitatem, transeunte conditionata in absolutam, ita cum illa conditionata, esset Dominus si condonaret transeat in absolutam, donat enim, sequitur ut jam nullum ibi competat dominium; & tamen per oppositos aliquod dominium competere illi debet.

NON SATISFACIT. Tum quia. Dominium illud conditionatum solum facit me posse esse Dominum: & sicut Deus non dicitur esse æterno, conditionatus creator, sed tantum ab æterno potens creare; ita & in præsentem idem dicendum. Tum quia. Nego, dominium illud conditionatum non esse aliud, nisi legem supremam faventem: quia dominium debet esse potestas potentis disponere, quæ non est lex, sed cui, & propter quod, favet lex; sicut moralitas objectiva non est lex Dei, de quo aliàs. Tum quia. Nego dominium tunc competens donatori, provenire nonnisi à dominio absoluto. Tum quia. Nego, quod illud dominium non possit dici intrinsecum, utpote desumibile à tali potestate, vi cuius, si noller transferre dominium maneret Dominus. Tum quia. Nego dominium illud conditionatum non esse dominium in re, cum sit donatio, rei, quæ non potest esse, sine dominio in re. Tum quia, contra principia communia, admittit instans, post instans, nempe instans donationis, post instans immediate præcedens dominii absoluti.

NON SATISFACIT 3. Tum quia. Dominium illud conditionatum; vel est potestas disponendi sine injuria, vel non? si est. Ergo, est dominium, quod intendimus, absolutum; si non est, ergo nec disponit. Ergo nec donat, quod est contra suppositionem. Vocaque illud dominium ut volueris, modo concedas illud trahere secum potestatem disponendi sine injuria. Tum quia. Tota formalitas dominii non nisi conditionati ex eo habetur, quod pro tunc destinatur moraliter acceptatio; id autem non convincit: quia ipsa libera non acceptatio, est aliqua dispositio, adeoque supponens potestatem disponendi, consequenter dominium. Tum quia. Dominium illud conditionatum, conveniens homini per denominationem extrinsecam, proveniente à dominio absoluto, instantis immediate præcedentis, & à lege, conditionatè favente: quatenus si noller dominium præexistens in alium transferre, permaneret Domi-

nus, involvit aliqua difficilia. Imprimis, quomodo ab instanti dominii, quod jam præterit, possit aliquis habere denominationem dominii, potestatemque disponendi? sicut non potest habere ratione viventis à vita, quæ præterit, sunt quidem aliquæ denominationes præsentis, à præterito desumibiles, sed illæ jam non restringuntur ad tempus determinatum, ut v.g. denominatio absoluti à peccatis. In præsentem autem restringitur hæc denominatio nonnisi ad certum instans. Difficile item est, quomodo, si noller dominium præexistens in alium transferre, permaneret Dominus? qualis enim Dominus permaneret? non Dominus absolutus: quia ad formam hanc dominii, cujus privatio supponitur quæ dabitur regressus? non dominium conditionatum: quia aliàs hæc doctrina non plus haberet, quàm quod si aliquis sit Dominus conditionatus, sit Dominus conditionatus. Denique difficile est, quomodo dominium illud absolutum, dum præsens est, non sit simpliciter inutile, cum nullus illius sit usus? usus enim illius est dispositio ad placitum, quæ per oppositos, non potest esse, quin ante dispositionem jam debeat perisse absolutum dominium: sicut inutilis esset vita, quæ nullum actum poneret, & si poneret, deberet præsupponi desuisse.

Punctum Difficultatis I.

Quid tenendum?

DICENDUM est. In instanti donationis, tam donatorem, quam donatarium esse Dominum. Ita Lugo d. 3. de Incarnatione sect. 1. & hic d. 2. n. 10. Arriaga. 1. P. d. 30. Hurt. de Incarn. d. 12. Ripal. de Ente supern. d. 83. Aldr. de Incarnatione, d. 11. p. 4. est autem contra Bernal. d. 7. s. 3. Esparza q. 49. Haunold. de Donat. S. 2. Legistæ non videntur esse contra nostram conclusionem: quia illi solum negant posse aliquos duos esse dominos permanentes ejusdem rei, idque in solidum, temporaneè.

Quod donatarius sit Dominus, communiter nemo negat. Rationes, quæ aliàs adferri solent pro hac parte; ne sint mancæ, sic restitui possunt. Impossibile est esse causam actu causantem, & non respondere rei pro eodem instanti effectum: hoc enim ipso non esset causans: esse enim causantem, est correlativum ad effectum. Sed donatio in instanti, quo fit, est causa dominii, unde à donatario pro ratione adferri potest, quare hoc habeat? quia, scilicet, datum sibi est. Tota difficultas est de donante. Sed illum habere dominium.

PROBATUR I. Quia si pro illo instanti non esset Dominus donans ipse, desisset in illo dominium, vel ante instans donationis, vel in instanti donationis. Neutrum dici potest. Non primum: Quia impossibile est dari effectum ante suam causam. Sed si ante instans donationis des-

desineret dominium, daretur effectus ante suam causam. Quod probatur. Quia definitio domini est effectus donationis: ad hoc enim dat, ut se possidet dominio, & in alium transferat. Non potest etiam dici secundum; quia si desineret dominium in instanti ipso donationis, vel desineret per ultimo esse, vel per primo non esse? non desinit per ultimo esse, quia & non esset tunc dominium in donante, ut supponitur, & esset: quia de quo verum est dicere ultimò esse, est adhuc verum dicere, *est*. Nam de quo est verum dicere speciem, de illo verum est dicere, genus; *esse* autem ad ultimo esse, est genus; beneque à propositione de tertio adjacente, arguitur ad propositionem de secundo adjacente, accommodatè utrobique *est* accipiendo. Hinc etiam in Philosophia desinere per ultimò esse, appellatur definitio per intrinsecum: quia supponit existentiam desinentis ipsius. Non etiam in instanti donationis desinit dominium in donante per primum non esse. Si enim tunc esset domini primum non esse, non posset tunc donare, quod probatur. Tum quia; quando, ut ita dicam secundo, tertio, quarto, &c. aliquod dominium non est, non potest tunc fieri donatio. Ergo, etiam cum primo non est, non potest fieri tunc donatio. Consequentia probatur. Ideò Antecedens est verum: quia in illis omnibus non est jam dominium. Sed etiam & quæ in primo non esse, non est. Ergo, nec in primo illo, fieri poterit donatio. Tum quia, quando aliquid primo non existit physicè, & quæ non potest causare physicè, atque cum sequenti tempore non est. Ergo etiam quando dominium non existit primo, non potest fieri donatio, atque cum postea non existit. Tum quia, licet dominium sit quid non nisi morale: quia tamen habet se ad causandum, planè ac si quid physicum esset, idque ex eo, quia actionum physicarum, principiativum est suo modo; v. g. donationis physicæ, hinc fit, ut si desinat moraliter, jam non possit esse actionis physicæ principiativum moraliter: præcipue quia dominium non potest causare, causatione fundata in arbitraria apprehensione.

PROBAT 2. Lugo Arr. & alii. Dominium est potestas utendi & disponendi de re absque injuria alterius. Sed donans pro instanti donationis, habet disponendi potestatem sine injuria alterius. De facto enim legitime donat donationem, licet autem non possit conjungere retentionem libri cum non retentione vel combustionem libri, hoc ejus potestatem disponendi non impedit, sicut sedens cum sessione, non potest conjungere deambulationem, & tamen potest simpliciter non sedere, sed deambulare.

RESPONDERI posset 1. Quòd hoc Argumentum prober, non esse in donante dominium, quia sine injuria donatarii non potest v. g. librum illum comburere.

Contra est. Quia, istud non posse, est ex suppositione consequenti, seu ex suppositione donationis. Jam autem suppositio consequens, non destruit ipsam potestatem, adeoque dominium.

RESPONDETUR 2. Ex Haunold. Argumentum multum probare: probaret enim, quod eo instanti adhuc verè existat dominium rei, quo Dominus rem suam destruit; nam destruendo, de re disponit: hoc autem non potest dici: quia sicut homo non existens, non est Dominus: ita rei non existentis, non potest dari dominium: alioqui daretur relatio sine termino, & quando pater occideret filium in instanti mortis, adhuc esset pater.

CONTRA. Concedo quòd, quando est ultimum esse rei, quæ destruitur, sit adhuc Dominus illius rei destruens; & quia in donante est ultimum esse illius potestatis, quæ destruitur, fit, ut adhuc donans, dicatur esse Dominus pro illo instanti.

RESPONDETUR 3. Usurpando terminos, jam in ante à nobis discussos; quod detur in donante dominium conditionatum, non absolutum. Vel dominium virtuale, non autem formale. CONTRA. Redit argumentum. Dominium absolutum, dominium item formale, quando & quomodo desinat?

RESPONDETUR 4. Quòd dominium debeat esse usus, sed non destructivus domini, si autem sit usus domini, sed destructivus ejusdem, non stabit cum eo. Unde etiam casu, quo Deus daret dominium annihilandi creaturam: in illa annihilatione, non maneret Dominus annihilans.

CONTRA. Quia non datur usus domini destructivus; & esset enim usus domini, ut supponitur, & non esset, quia dominium non esset. Tum quia. Nego pro eodem instanti usum domini, quo est usus domini, est destructivum domini; sed id debere esse, pro sequenti instanti. Tum quia. Redit adhuc argumentum factum. Destructio illa vel est libera dispositio, vel non est, si non est. Ergo, non est destructio: quia hæc deberet esse dispositio destructiva: si est. Ergo, est adhuc dominium: quia est potestas disponendi. Tum quia. Potest esse disparitas in usu potestatis annihilandi: quia usui potestatis donandi, nihil deest ad dominium: est enim usus potestatis, qui supponit potestatem esse, est etiam objectum, in quod se extendit dominium, consequenter habentur omnia requisita salvandi domini. Quia autem in annihilatione, licet sit usus potestatis, quia tamen non supponitur esse objectum, in quod extendatur dominium, fit, ut neque debeat dici manere dominium. Tum quia. Urgeri potest, id quod proponit Arriaga, conceditque esse illic absolutum dominium: quia licet cum annihilatione, quæ est quidam usus rei, non possit res ipsa existere,

R. P.
THE MLOD
IA 10 WSKI
Tom 3. et 4.
D. VI
G

stere, quia tamen eo instanti, potuit illam retinere vel destruere, ideo erit adhuc moraliter Dominus illius rei: quia ad dominium morale, non requiritur existentia physica rei.

Ad eandem Responsionem, revocatur illud argumentum. Vel manet tunc dominium simpliciter, & sine addito, vel non? si non. Ergo, nec est tunc Dominus rei; & tamen disponit de re, sine injuria. Ergo, ulterius non est bona illa Consequentia, donans disponit de re sine injuria. Ergo est simpliciter Dominus; si autem dominium illud, est simpliciter dominium. Ergo, pater occidens filium est simpliciter pater, poteritque relatio dari sine termino. Item, qui, in se destruit visionem, claudendo oculos, non potest in instanti occlusionis adhuc dici simpliciter videre.

RESPONDETUR. Esse illud dominium simpliciter, patremque occidentem, in ultimo esse filii, esse; potestque relatio manere in ultimo esse termini, clausioque oculorum, in quantum importat ultimum esse visionis, importat videre simpliciter. Quod si accipiat clausio oculorum pro primo non esse visionis, non erit jam visio. Deinde, quia visio non est posse videre, nec definitur per hoc posse, hinc manente posse videre, non manet visio. Jam autem dominium est definitivè, posse uti & non uti: hinc, manente illo posse, manet dominium; & quia illud posse, est in instanti donationis, erit & dominium in eodem.

Addo, saltem ratione ultimi esse ei destruendæ, & ratione esse, potestatis collatæ, salvari poterit dominium.

RESPONDETUR 5. Dominium in prior natura esse in donante, pro posteriori autem naturæ, in donatario.

CONTRA est. Ergo, dominium est in utroque in primo instanti donationis: quia illud instans non est divisibile, nec prioritas solius conceptibilitatis, excludit simultaneitatem physicam.

PROBAT 3. Hurtadus; & ad argumentum supponit. Angelos eodem instanti reali posse mutuo colloqui: ponit rursus, totum hoc tempus donationis claudere tribus instantibus; uno, quo Deus Michaëlem constituit dominium hominis, secundum, quo Michaël nihil constituit de homine, tertium, quo illum donat Gabrieli; quo posito, sic arguit. Michaël & Gabriel illo instanti tertio uterque est Dominus. Gabriel quidem, quia ei donatur, Michaël etiam, quia nullus potest absque peccato donare servum, nisi sit ejus Dominus, hoc ipso enim non donaret servum, quia non esset ejus Dominus.

Punctum Difficultatis 2.

Solutio Argumentorum ex Recentioribus.

OBJICITUR 1. Quo instanti desinit pars constitutiva alicujus totius, eo instanti desinit, & totum constitutum. Sed in instanti donationis, desinit in donante, pars constitutiva

dominii: quia acceptatio domini, est pars intrinseca domini, & hæc in instanti donationis desinit, quia, quo instanti dicitur, nolo hoc habere, hoc instanti tollitur: volo hoc habere, adeoque tollitur acceptatio, quæ est; volo hoc habere. Sed in instanti donationis dicitur: nolo hoc habere, consequenter, tollitur acceptatio.

RESPONDETUR. In instanti donationis, non desinere acceptationem per primum non esse, sed desinere per ultimum esse.

RATIO. Quia cum transferendo jus in alium, velit donans id facere cum potestate legitima, quæ non esset, si deficeret omnino acceptatio, quæ potestatem illam legitimam complet, fit, ut adhuc retineat acceptationem, ad actum legitimandum, quasi diceret: posita jam donatione, quam modo facio, retracto acceptationem, exhibeoque alteri acceptandam rem; ut ita salvetur hoc, quod donet suum: non esset autem suum, si deficeret acceptatio, adeoque titulus constituens rem, in ratione suæ. Unde in instanti donationis retineri adhuc acceptationem; sed in desinenti, & per ultimum esse. In illa propositione: Nolo rem hanc habere, pro isto instanti. *Ly pro isto instanti* construatur debet cum *Ly nolo*: est enim instantanea illa operatio; illoque & non alio instanti ponit *Ly: nolo*. Sed non debet constitui *Ly*, pro isto instanti, cum *Ly non habere hanc rem*: hoc ipso enim illegitimè, ex dictis, donaret. Unde illud *nolo*, est explicabile per *Ly volo* habere ultimum esse acceptationis, nec ultra. Alii idem solvunt, quod in instanti donationis, desinat quidem acceptatio, sed desinentiæ, quæ poterat esse, & non esse antecedenter, adeoque salvo dominio.

INSTABIS 1. Quando ego nolo primo rem acceptare, licet mihi liberum sit acceptare, & non acceptare, non dicor nihilominus habere dominium illius rei. Ergo etiam, quando ponitur actus; nolo acceptare, non erit dominium.

RESPONDETUR. In casu Antecedentis, non posse ostendi quomodo vel primo, vel ultimo sit acceptatio, quæ integrat dominium; est autem ultimum esse acceptationis in donante. Dicent alii in casu Antecedentis non esse exercitium disponendi de re, prout voluerit, adeoque non esse salvativum domini, & tamen hoc habetur, in casu consequentis.

INSTABIS 2. Pro illo instanti, quo liberum est mihi dicere: nolo acceptationem, vel est adhuc acceptatio, vel non est; si est, Ergo; nolo acceptationem, erit: volo acceptationem, si non est; quomodo est dominium, quod constituit acceptatio?

RESPOND. Cum dico, nolo acceptationem, est illic, volo acceptationem, per ultimo esse, in quantum scilicet requiritur, ut legitimè dicatur: nolo acceptare, quod legitimè non diceretur, si non haberet jus.

INSTABIS 3. Haunold. Jus Dei ad odium habendum peccatorem propter peccatum, comple-